

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

150. De Beneficiis Incarnationis, Nativitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

esse momentum, quo te non habeam ante oculos in mea memoria, & te non diligam ex omni fortitudine mea. O ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris! O amor, qui semper ferves, & nunquam tepescis, accende me! Accendar, inquam, totus à te, ut totus diligam te: minus enim te amat, qui tecum aliquid amat, quod non propter te amat. Diligam te, Domine, quoniam tu prior dilexisti me. Jubes te diligenda, quod jubes. & jube, quod vis.

At unde mihi verbum, ut explicem signa dilectionis tuæ maxime erga me propter innumera beneficia tua, quibus à principio educaſti me? Post beneficium nempe, creationis, quando in principio de nihilo ad imaginem tuam creasti me, honorificans, & exaltans me inter eas creaturas, quas fecisti, & nobilitans lumine vultus tui, qui signasti superliminare cordis mei: quo ab insensibilibus pariter, & sensibilibus brutis discrevisti me, & paulominus ab Angelis minuiſti. Parum & hoc fuit ante conspectum Divinitatis tuæ, quoniam quotidianis, & singularibus, maximisque donariis tuorum beneficiorum me sine intermissione nutrivisti, & quasi filium tuum parvulum, tenellum uberibus tuæ consolationis lactasti, & confortasti me: ut enim tibi totus servirem, omnia, quæcunque fecisti, in meum servitium tradidisti. Omnia sub pedibus hominis subjecisti, ut solus homo totus tibi subiceretur. Et ut tuus totus homo esset, super omnia dominatus est homo. Exteriora nempe pro corpore cuncta creasti, ipsum verò corpus pro anima, animam verò pro te, ut tibi soli vacaret, & te solum amaret, possidens te ad solatium, inferiora verò ad servitium.

De beneficiis Incarnationis, Nativitatis, &c.

PUNCTUM CL.

Nisquam Angelos apprehendit; sed semen Abrahamæ apprehendit. Hinc Angelus

A ille ad Joannem: *Videte feceris, conservus Apoc. 19; enim tuus sum, Deum adora.* Ubi Gregor. D. Gregor. Quid est, quod ante Redemptoris adventum Angeli ab hominibus adorantur, & Evang. tacent; postmodum verò adorari refugiunt, nisi quod naturam nostram, quam prohibitus prius despexerant, postquam hanc super se assumptam conspiciunt, prostratam sibi videre pertimescunt, nec jam sub se velut infimam contemnere ausi sunt, quam super se, videlicet, in cæli Rege venerantur, nec habere dedignantur hominem socium, qui super se adorant hominem Deum?

Hinc & sancta illa quatuor animalia, Ezech. I. dum super firmamentum similitudinem hominis vident, pennas quasi in stuporem, ac cæstasim rapta demittunt.

Hanc mihi (quamvis alienigenam, ô Pater) accipe, quia placuit oculis meis. O dignationem! Iud. 14.

C *Apparuit benignitas, & humanitas Salvatoris nostri Dei. Græc. Apparuit amor hominum non ex operibus iustitiis, qua fecimus nos. Quis unquam sub hominis forma Deum crederet? Sed verè tu es Deus absconditus, Deus Israël Salvator. Domine, quis credidit auditui nostro, & brachium Domini cui revelatum est? & ascendet sicut virgultum coram eo. Græc. Sicut puer lactens coram eo, & sicut radix de terra in via, scilicet Virgine. Quis credidit auditui nostro? Ergone putandum est, quod verè Deus habitat super terram?* Tit. 3. Græc. Isa. 45. Isa. 53. Euseb. Caesar. de prep. Evang.

Ut faceret opus suum (redemptionem nostram, sic Gregor. & Hugo Card.) alienum opus ejus, ut operetur opus suum, peregrinum est opus ejus ab eo. Quidnam hoc? Enigma? Solvar amor: si enim spectes amorem ejus, ac misericordiam, nostræ carnis assumptionis est opus suum: ut si Dei naturam spectes, quidnam alienum magis, ac peregrinum? Iud. 28. Greg. hom. 16. in Ezech. Hung. Card. in hunc loc. 3. Reg. 8.

E *Verè, verè Cyprianus. In cæteris mirabilibus quocunque modo aliquæ satisfaciunt rationes, hic solum me completitur stupor. Damasc. Puer hic Deus est? Gen. 15. Domine Deus (verba Abrahamæ) Hebr. Adonai ichovitch, quod est, parvulus Deus, vel Deicule. O excessum! ô stuporem! ineffabilis ille, incomprehensibilis, & im-* Cyp. in ser. de Christi Nat. Gen. 15. Hebr. Christus factus velut Deicule.

& immensus amore tui descendit in uterum Virginis, Deiculusque (si dicere fas est) factus est? Puer lactens, Deus creator, per quem nec ales esurit, quin puer vagiens, Deus torius gaudij, & consolationis? Consideravi opera tua, & expavi, in medio duorum animalium cognosceris.

Deus ab Austro venit. August. A meridie, à fervore charitatis, Et Sanctus de monte Pharan, quod est, umbroso. Verè tu es Deus absconditus. Tamen,

Sum quidem & ego mortalis homo similis omnibus, & ex genere terreno illius, qui propior factus est: & egonatus accepi communem aërem, & in similitudinem factam, aut Græc. affectam, & passionibus, ac spinis obnoxiam decidi terram; & primam vocem similem omnibus emisi plorans.

Heu! heu! quid hoc? E rurbine quondam Dominus ad Job: Nunquid habes brachium sicut Deus, & simili voce tonas? Circumda tibi de corem, & in sublimine exigere, & esto gloriosus, & speciosus induere vestibus. q. d. Ut ego indutus sum gloria, ut ego tonitruum edo, ut ego voce abyssos concutio. O si adesles, & Job! si conspiceres tonantem, nunc vagientem; solum legibus, strictum fascia; fulminantem; trementem; indutum gloria, pannis involutum divitem, pauperem; sublimem, humilem, adoratum Deum, portatum ut parvulum; immensum in cælo, parvulum in præsepio; pretiosum in stellis, vilem in pannis.

Quis conclusit ostium mare, quando erumpere quasi de vulva procedens? Ego circumscriptus cunâ, strictusque fascia. O stuporem!

Vagit infans inter aëra
Conditus præsepia.
Membra pannis involuta
Virgo Mater alligat,
Et manus pedesque, & crura
Stricta cingit fascia

Quid agis, & Virgo, quid agis? quid omnipotentem fascia constingis? quid dexteram illam solutam ligas? Fulmina ut alluescat deponere vindex? q. d. Accedite cum fiducia, si non ad thronum majestatis ejus, ad diversorium humani-

tatis ejus: accedite, inquam, quia nullus hinc est fulgurum, tonitruorumque timor: nec enim in summitate montis inter densas nubes legem daturus, Magnus Dominus & laudabilis nimis, sed parvulus Dominus, & amabilis nimis inter fascias, & in cunâ peccatores expectat.

Jam olim, inquit Chrysol. obsederat Chrysol. serm. pavor omnia, timor solverat universa, 147.

cuncta concusserat terror, in cælo divinus splendor prostraverat Angelos, in terra tonitrua, & fulmina corda mortaliū quassabant. Sic nimius pavor Angelos fugavit ad terras homines traxit, ad idola, mundum vanis erroribus occupavit, fecit omnes Creatorem fugere, colere creaturas. Amare non potest, qui factis timeret: hinc est, quod mundus perire maluit, quàm timere: pavere mors ipsa levior. Denique Cain ubi parricidali concipit terrore vexari, mortem petit, requiem credit, si periret.

Et quid dicam, Cain? Elias ille, ubi sensit, toto se timore aspergi reperebat, quam fugerat mortem melius existimans morti succumbere, quàm timori. Petrus quoque dominicæ virtutis timore turbatus, Christum, ut à se discederet, supplicabat: Discedo, inquit, à me, quia homo peccator sum. Hoc dicebat, quia quicquid erat amoris, & fidei, pondus pavoris extinxerat. Sic timor nisi amore fuerit temperatus, quanvis devotam servitorem efficit contumacem.

Videns ergo Deus, mundum labefactari timore, continud agit, ut eum amore revocet, invitet gratia, charitate teneat, & constingat affectu. Hinc est, quod inveteratam malis terram abluit ulciscente diluvio, & Noë novi sæculi vocat parentem, blando sermone compellat, dat familiarem fiduciam, pie de presentibus instruit, consolatur per gratiam de futuris, & jam non jussis, sed participato labore, una in arca claudit totius sæculi partum, ut societatis amor timorem servitutis auferret, & servaretur amore communi, quod fuerat communi labore salvatum.

D. Bern.

Chrysol. serm.

Gen. 4.

3. Reg. 19.

Luc. 5.

Amore Deus revocavit mundum, quem timor fugerat. Genes. 6.

Nunq. Hinc

Esai. 3.
August.
Hebr.
Isa. 45.
Isa. 7.

Græc.

Job. 40.

Job. 78.

B. Thom. de Villanova.

Genes. 12.
Amore sibi
deuinxit A-
braham, ut di-
ligere disceret.

Genes. 28.

Exod. 3.

Amore Mey-
sen sibi obstrin-
xit.

Exod. 19.

Amore in-
flammati ho-
mines volue-
runt Deum
carnalibus in-
tueri oculis.

Amor ratione
caret, & mo-
dum nescit.

Hinc est, quod Abraham vocat de gen-
tibus, auget nomine, partem fidei facit,
comitatur in via, inter exteros seruat, di-
tat rebus honorat triumphis, promissis
oppignorat, eripit iniuriis, hospitalitate
blanditur, mirificat germine desperato, ut
tot repletus bonis, tanta diuina illectus
dulcedine charitatis Deum diligere dis-
ceret, non timere, amando colere, non
pauendo. Hinc est, quod Jacob fugien-
tem solatur in somnis, redeuntem pro
certamine provocat, luctatoris consti-
git amplexu, ut amaret patrem certami-
nis, non timeret.

Hinc est, quod Moysen patria voce
vocat, paterna alloquitur charitate, ut sit
plebis suæ liberator, inuitat. Et quid plu-
ra? Deum facit: dedit eum in Deum Pha-
raonis: Deum facit, quia in signis, armat
virtutibus, iussis bella expugnat, militem
ipso verbo vincere tribuit, præceptis tri-
umphare concedit, atque per omnes vir-
tutum coronas ad amicitiam suam pro-
mouet, celestis regni præstat esse partici-
pem, ut ipse sit legislator indulget, totum
tamen, ut amaret, accepit. Denique tan-
tum esset Dei amore successus, ut ipse ar-
denter diligeret, & alios, ut diligerent, sic
moneret: *Diliges Dominum Deum tuum ex
toto corde tuo, ex tota anima tua, & ex tota
virtute tua.* Quicquid est cordis, quic-
quid mentis, quicquid virtutis humanae,
ita Dei amore voluit possideri, ut homi-
nis mundanus non haberet quid violaret
affectus. Sed per hæc, quæ memoravimus,
ubi humana corda flamma diuinæ chari-
tatis accendit, & humanis sensibus amo-
ris Dei tora se fudit ebrietas, saucia men-
te cœperunt Deum carnalibus velle ocu-
lis intueri. Deum, quem mundus non
capit, augustus quomodo capere poterat
humanus aspectus? Quid erit, quid de-
beat, quid possit, non respicit jus amo-
ris.

Amor ignorat iudicium, ratione caret,
modum nescit. Amor non accipit de im-
possibilitate solarium, non recipit de dif-
ficultate remedium. Amor nisi ad deside-
rata pervaserit, necat amantem: & ideo
vadit, quod ducitur, non quod debeat. Amor
parit desiderium, gliscit ardorem, ardor

A ad in concessa pertendit. Et quid plura?
Amor, quod amat, non potest non videre:
hinc est, quod omnes Sancti omnia, quæ
meruerant, parva duxerunt, si Dominum
non viderent. Et revera, Fratres, quomo-
do pro beneficiis reddet obsequium, si be-
nificiorum non videat largitorem? Aut
quomodo credit à Deo se amari, cuius
non meretur aspectum? Hinc est, quod
amor, qui cupit videre Deum, etiam non
habet iudicium, habet tamen studium
pietatis. Hinc est, quod Moyses audeo di-
cere: *Si inveniam gratiam coram te, ostende*
mhi faciem tuam. Hinc est, quod alius di-
cit: *Ostende faciem tuam.* Denique & ipsi
Gentiles ob hoc simulacra fixerunt, ut in
ipsis erroribus oculis cernerent, quod cole-
bant. Sciens ergo Deus visendi se desi-
derio cruciari, lassarique mortales, unde
se visibilem faceret, hoc elegit, quod esset
& terrenis magnum, & non minimum su-
pernis.

Quid ergo times, ô homo? quid trepi-
das à facie Domini, quia venit? Venit non
iudicare, sed salvare terram. Noli fugere,
noli timere: non venit cum armis: non pu-
niendum, sed salvandum requirit. Ne for-
te dicas etiam nunc: *Vocem tuam audivi, &
abscondi me; ecce infans sine voce: nam va-
gientis vox magis miseranda est, quam
tremenda. Velut in hoc scires, quia non
venit perdere te, sed salvare, eripere, &
non ligare. Jam adversus hostes tuos di-
micat, jam superborum, & sublimium
colla, tanquam Dei virtus, & sapientia
caleat. Non videbit me homo, & virget, tunc:
sed modò, & video, & vivo: Et videbit
omnis caro salutare Dei.*

Loquere tu nobis, dixit quondam popu-
lus, & audiemus, non loquatur nobis Domi-
nus, ne forte moriamur. Secitque populus de
longè. Sed accedet modò auditorus abs-
que timore loquentem in Filio verba vi-
tæ. Bern. Infans quidem est, sed Verbum
infans, cuius ne ipsa quidem infantia ta-
cet.

Necdum loquitur lingua, & quæcun-
que de eo sunt, clamant, prædicant, evan-
gelizant. Clamat stabulum, clamat præse-
pe, clamant lacrymæ, clamant pannus: to-
tus prædicat, torus evangelizat, sed tu
terrenis

Exod. 33.

Psal. 70.

Christus homo
factus, ut vi-
derent homi-
nes, quem ut
amabant, sic
videre cupi-
bant.
Bern. ser. 8. in
Nat. Dom.

Exod. 20.

D. Bern. ser. 3.
in Nat. Dom.

terrenis auribus divinos accentus nequaquam audis.

Stetit quidam, cuius non agnoscebam vultum, imago coram oculis meis, & vocem quasi aura lenis audivi, & quasi furtivè suscepit auris mea venas susurri eius.

Consolamini, consolamini, popule meus, dicit Deus vester. Loquimini ad cor Ierusalem. Revelabitur gloria Domini, & videbit omnis caro pariter, quod os Domini loquutum est. Parvulus natus est nobis, & vocabitur nomen eius.

Constitutus Evangelicus. Quare ad caelestis philosophiae lectiones, quas ex praesepis cathedra tibi legit infans eloquens, accede: Vox clamantis: Clama, & dixi: Quid clamabo? Primae lectioni attende: Omnis caro fœnum, & omnis gloria eius quasi flos agris: Exsiccatum est fœnum, & cecidit flos, quia spiritus Domini sufflavit in eo. Verè fœnum est populus. Iterum dico: Exsiccatum est fœnum, & cecidit flos. Exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Ierusalem; quasi diceret, sunt pulvis, & cinis, sed audire nolunt, superbit terra, & cinis, & magnificat se homo super terram, vel homo de terra, & ambulat in mirabilibus super se, licet Deus taliter descenderit infra se.

Bernard. Ad quid, Fratres, aut qua necessitas fuit, ut sic exinaniret se, sic humiliaret se, sic abbreviaret se Dominus majestatis, nisi ut vos similiter faceretis? Jam clamat exemplo, quod postmodum predicaturus est verbo. Quid ergo tunc magis indignum, quid detestandum amplius, quid gravius puniendum, quam ut videns Deum cæli parvulum factum, ultra apponat homo magnificare se super terram? Intolerabilis impudentia est, ut ubi sese exinanivit majestas, vermiculus (ò quam verè vermiculus!) infletur, & intumescat.

Idèd hodie lapis sine manibus absconditur, ut caput istud tuum elatum conterat, ac in terram, de qua sumptus es, istiusmodi elationis tuæ statuem deiciat.

Ut David hoc exemplo ad humilitatem perductus? In veritate tua humiliasti me; id est, in Filio tuo humilitatem me docuisti, inclinavi sceptrum, coronam

A deposui. Et ludam (coram Arcâ tuâ humanitatis figurâ) & vilior fiam, & ero humilis in oculis meis. Ut Reges illi deponerent coronas ad pedes Agni! Tu fastum non dejicis:

Depone magnitudinem tuam absque tribulatione, id est, ut egregiè explicat D. Thom. Depone superbiam animi tui, antequam tribulatio tibi à Deo immittatur ad tuam humiliationem.

In Messia adventu casuræ dicuntur turres. In die, cum ceciderint turres. Et arrogantia, tumoresque nostri in hac die non cadunt?

Qui fieri potest? Is qui forma Dei erat, semetipsum exinanivit: Tu superbis. Discede à me. Quid, & increata sapientia? Quid? non mundum fabricare, non cuncta visibilia, & invisibilia creare, neque in ipso mundo mirabilia facere, aut mortuos suscitare: sed mitis sum, & humilis corde.

O virtutem divinam, Deique propriam! Deus enim, ut dicit Thomas, qui verè magnus est, verè de se humiliat: nos, qui viles sumus, quò, ubi non sumus, descendimus? Exercemus arramen hanc virtutem, dum nos ipsos dejiciamus, elevamus. Et ludam, & vilior fiam, plusquam factus sum, & ero humilis in oculis meis, & cum ancillis, de quibus locuta es, gloriosior apparebo. Dabis & partem gloria tua. Oleaster: Dabis & partem dejectionis, vel humilitatis tuæ. Humilitas igitur gloria est, Chrysof. Apostolus dicens: Non sum dignus vocari Apostolus; factus est Apostolorum primus, dictus videlicet per excellentiam Apostolus. Augustin. Joannes dum ait: Non sum dignus, ut solvam ejus corrigiam calcamenti; verticem Christi abluir: ille manum ad pedes non audebat mittere, dignusque factus est, qui manum supra Christi caput elevaret. Centurio, dum humiliter ait: Non sum dignus, ut intres sub tectum meum; dignus est predicatus, ut hoc illi à Domino præstaretur.

Humilitas dici potest, & campus germinans, vel iuxta alios, fructificans de profundo nimio. Quia respici humilitatem. Alii, Nihilitatem. O profundum animam, scilicet profundissimum!

Humilitas

16. 4.

Isa. 40.

Isa. 9.

Hebr.

Bern. ser. 1. in Nat. Dom.

Dan. 2. Ric. de S. V. 17. li. de evud. 620.

Isa. 118. 1. Reg. 6. Apoc. 4.

106. 36. D. Thom. ibid.

Isa. 30.

D. Thom. opusc. c. 63. de Beat. c. 2.

2. Reg. 6. Num. 27.

Humiliatio gloria est. Chrysof.

Sap. 16. Alii, Humilitas campus germinans de profundo.

Eroverb. 18.

Humilitas est signum venturæ gratiæ, ac favoris in anima, Antequam conteratur, exaltatur cor hominis, & antequam glorificetur, humiliatur.

Iob. 18.

Humilitas cultos, superbia exterminium virtutum. Devoret pulchritudinem cutis ejus, & consumat brachia illius primogenita mors. Ubi Gregor. Non incongruè primogenita mors superbia vocatur. Initi-
tium omnis peccati, superbia. Peccata cætera
respectivè comedunt, sed superbia devo-
rat. Ut bonorum omnium brachia consu-
mitur virtutum omnium pulchritudi-
nem devorat! ut fatuarum Virginum
pulchritudinem, oleumque operum de-
voravit!

Greg. ibid.
Superbia mors
primogenita
virtutum, &
bonorum ope-
rum.

Matt. 6.
Sacr. El.
Myr. 1. c. 2.

Quid mirum, si Magister humilitatis sub tanta humilitatis custodia opera fieri mandavit? Tu autem cum ora-veris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora patrem tuum. Item: Tu vero cum jejunas, unge caput tuum, & faciem tuam lava. Ubi ex observa-
tione recentiorū peculiari quodam verbo
utitur Salvator, quod mollium, ac penè
effeminatorum, non factorum unctio-
nem significat: nam ibi, ungo, à verbo
ἀλείνω, quod est linio, unde ἀλείνω, non à χρῖμα, unde chrismata, derivatur,
quasi ea unctio jejunantes uti vellet
Salvator, quæ mollium, voluptatorum-
que erat, non præstantiorum, ac sancto-
rum, ut scilicet hac ratione externus ho-
minum plausus omninò tegetur, neque
ita meritum operis à primogenita morte
voraretur.

D. Gregor.
hom. 29. in
Evang.
Idem 34.
Moral. c. ult.
Superbia evi-
dens signum
reproborum.

Humilitate
Chananae
curata ejus
filia.
Matth. 15.
Marc. 7.

Perpulchrè nonnulli observant, expul-
sionem illam Dæmonis ex filia Chananae
apud Matth. datam fidei, & apud D.
humilitati: Et rogabat eum, inquit Mar-
cus, ut Dæmonium ejiceret de filia ejus, qui

A dixit illi: Sine prius saturari filios, non est enim bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus. At illa respondit, & dixit illi: Vtique, Domine, nam & canes comedunt sub mensa de micis puerorum. Et ait illi: Propter hunc sermonem vade, exiit Dæmonium à filia tua.

B Quin ob humilitatem gratias videtur continere non posse, nec expectare. Dixit Centurioni: Ego veniam, & curabo eum. Sed cur non ivit? Quia Centurionis humilitas gratiam præoccupavit, antequam iret.

Quid, quod gratias multiplicat easque confert, vel alioqui immerentibus, si in eis aliquod humilitatis appareat? D. Epiphanius in Ancorat. responsum illud Achab. Non petam; dat humilitati, aitque: Hanc Regis humilitatem duobus signis remunerat Dominus, qui prius unum tantum erat pollicitus, largitur enim Dominus duo: Ab excelso Verbum suum, quod misit, à profundo carnem, quam propria voluntate Verbum assumpsit. Ubi etiam expende juxta Epiphanius quantum sese Christus dejecerit: à profundo, inquit, carnem assumpsit.

Sed quid aliud prædicat? Ecce Rex tuus, venit tibi justus, & Salvator, sed ipse pauper. Nemo ex Regibus aliud habuit nativitatibus initium. Verum, Domine: sed si nativitatibus circumstantias perpendo, pauperiorum neminem reperio: non enim solum filij Regum, sed quorumvis aliorum filij, quasi vestiti in hoc mundo nascuntur: tu solus, qui agros etiam floribus vestis, nudus naceris. Pauculi pro purpura, inquit Cyprianus pro bysso in ornatu regio lacinae congeruntur. Bernardus. Nullam hic audio pellicem fieri mentionem. Primus Adâ pellicis vestitur tunicis, pannis secundus obvolvitur. Non sine certi ratione mysterij pannis Salvator obvolvitur, quando id manifestè in signum nobis commendatur ab Angelo. Hoc, inquit, vobis signum. Invenietis infantem pannis involutum. In signum positi sunt panni tui, Domine Jesu, sed in signum, cui à multis usque hodie contradicuntur: ab his nimirum, qui mollibus, sericisque induti, nec tibi, nec pauperi nudo compatiuntur.

Heu

D. Hieron. Heu (plorat Hieron.) filius hominis A non ferrum eduxit. *Bibi vinum meum, lacrymas nimirum cum lacte meo. Et potum meum cum fetu miscebam.*

Christus hyeme cur nasci voluit. Quid prædicas, parvule mi Doctor, quid prædicas? Pati. Idem Bernard. En hyeme nasci voluit. Nunquid credimus casu factum, ut in tanta aeris inclementia, & in tenebris nasceretur, cujus est hyems, & æstas, dies, & nox? Non eligunt parvuli, quando nascantur. Christus, Frater, etsi homo erat, erat tamen in principio apud Deum. Nasciturus itaque Dei Filius, cujus in arbitrio erat, quodcumque vellet, eligere tempus, eligit, quod molestius est. Id ergo melius, id utilius, id potius eligendum. Hic sciet reprobare malum, & eligere bonum. Malum ergo voluptas corporis, bonum vero afflictio est: siquidem & hanc elegit, & illam reprobat puer sapiens, verbum infans.

1. Reg. II. Dominus meus habitat in pabulionibus (Bethlehemitico turguriolo) & ego ingrediar domum meam ut bibam, & comedam, & dormiam cum uxore mea (carnel)

Cur item nocte. O tenelle Salvator meus, quid nocte potius, quam die nasceris? Ut statim nocturnum frigus toto corpore degustarem magis: nox etenim ipso die semper frigidior est. Cum lacte suxi tribulationes: *Bibi vinum meum cum lacte meo.* Solet infantium nutritrix: solet nulla affici molestia, ne puer fugens fugat molestias. Heu! heu! sanctissima tua Nutrix, ac Genitrix Virgo anxietatibus, angoribusque pascitur, ac nutritur: *Tuam ipsius animam pertransibit gladius.* Quomodo dulcissimum illud lac sit dulce, quod tot tantæque premunt angustia? *Non coques hœdum in lacte maris.* O legem sapientissimam! sed ubi tecum, ô legis conditor!

1. Sa. 10. O quam citò in laboribus, à nativitate, nedum à juventute! *Voca nomen ejus: Accelera, festina.* Quid? A nativitate pati, pro nobis sanguinem fundere. *Messui myrrham meam cum aromatibus meis, bibi vinum meum cum lacte meo.* Messui tanta animi voluptate, sicut qui letantur in messe, myrrham me à primam, spontaneam, quam in circumcissione solus amor, non clavi, non lancea, *Speranza Scriptura selecta.*

non ferrum eduxit. *Bibi vinum meum, lacrymas nimirum cum lacte meo. Et potum meum cum fetu miscebam.*

Sed illæ tunc Christi infantis lacrymæ, vagientisque pueri voces ex eo erant, quod necdum posset totum effundere Sanguinem, nec brachia extendere in crucem.

De torrente in via bibit, propterea exaltabit caput. Comparat hic eum viatori æstulaboranti, & anhelato (nam *Exultavit, ut gigas ad currendam viam, à summo celo egressio ejus*) qui quandam incidit in aquam, & præstiti non potuit se continere, quin biberet: nam labores, ac passionis amore æstuans, & sitiens mirum in modum apparebat. Bibit igitur nunc de torrente passionis, ut potuit, primoribus videlicet labiis, donec siticulosus cervus ad fontes aquarum amarissimæ passionis perveniret, ac sitim expleret

Aperi mihi, soror mea sponsa, aperi mihi, quia caput meum plezum est rore, & cincinnati mei guttula noctium. Ros, guttulaeque noctis sunt hæc sanguinis stillæ. Antequam copiosus imber defluat, tenuis è celo dilabitur pluvia. En tenuis pro nunc sanguinis pluvia è sublimi illo corpusculi celo: veniet, veniet tempus, quo cæli catacactæ aperientur, dum non gutta, sed unda, ut ait Bernard. per quinque corporis partes, emanabit, & fiet copiosa apud eum redemptio.

Ecce nubecula parva ascendebat de mari, & facta est pluvia grandis. Nubecula hæc parva, & rubea in mane circumcissionis indicat, quam magna futura sit pluvia passionis. Apud Mattheum, ait Dominus: *Hodie tempestas, rutilat enim triste calum.*

Hodie Sanguinis primitias Christus obrulit, in cruce postmodum totum offeret.

Vestem humanitatis sanguineis nunc sparsit guttis: *Lavabit postea in vino stolam suam & in sanguine vineæ pallium suum.*

Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo, quia vulneratus charitate & ego. Amoris siquidem febris in præsepis lectulo laborabat. Sed in fanrulo venæ sectio non adhibenda, paucæ sanguinis stillæ si educantur, satis veniet miles, veniet qui lancea latus ejus aperiet, peccatorisque illius amantis venas laxabit.

Christus puer illachrymavit, quod sanguinem fundere non posset totum. Psal. 109.

Cant. 5.

3. Reg. 18.

Matth. 16.

Gen. 49.

Cant. 2.

Christus in præsepis lectulo febris amoris laborabat.

Ooo Emptor

Isa. 9.
Iud. 14.

Emptor emendæ rei cupidus, antequam totum exsolvat pretium, arrhabonem, pignusque dare consuevit. O pretiosi sanguinis arrhabonem! ð pretij illius magni, quo empti sumus, nostræ salutis pignus? ð amorem! ð charitatem! *Zelus Domini exercituum fecit hoc. Hanc mihi (Pater) accipe, quia placuit oculis meis. Nusquam Angelos apprehendit, sed semen Abraha apprehendit. Ceciderunt è cælo Angeli, ac Sera; hipi, jacent adhuc, in æternum jacebunt: cecidit homo, manum porrigit Deus, ut jacentè sublevar, taliterque sublevar, ut cum ad incomprehensibilem dignitatem attollat. Zelus Domini exercituum fecit hoc. Quia placuit oculis meis.*

Bern. ser. 2. in
Cant.

Amor de Deo
triumphat.

Philip. 1.

Num. 12.
Psal. 44.
Sap. 7.
Hebr. 3.

Malac. 1.
Isa. 2.

Exod. 12.

Bernard.

Osuavitatem! ð gratiam! ð amoris vim! exclamat Bernard. Quis hoc fecit? Amor dignitatis nescius, affectu potens, suavis efficac. Quid violentius? Triumphat de Deo amor. Quid tamen tam non violentum? Amor est. Quæ est ista vis, quæ so, ram violenta ad victoriam, tam victa ad violentiam? Denique semetipsum exinanivit, ut scias amoris fuisse, quod plenitudo effusa est, quod altitudo adæquata est, quod singularitas associata est. Cum quoniam tibi, ð admirande sponse, tam familiare consortium? *Nobis, inquit capite. Cui tecum? An Ecclesiæ de gentibus? De mortalibus, & peccatoribus collecta est. Illam scimus, quæ sit. Sed tu quis es. Ethiopissæ hujus tam devotus, tam ambitiosus amator! Sanè non alter Moyses, sed plusquam Moyses Num tu ille es speciosus forma præfiliis hominum? Parum dixi: Candor est lucis æternæ, splendor, & figura substantiæ Dei. Postremò super omnia Deus benedictus in sæcula.*

Dilexi vos, & dixistis, in quo dilexistis nos? O ingrati animi vitium! audite: Dilexi nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo. Interim primitias æternæ Patri offeramus, quibus nihil gratum magis: & si fuerint peccata nostra ut coecium, vel roseum, nimiram Christi sanguine rubricantia: quasi nix dealbabuntur: Agni que hujus sanguine aspergamur, ut nos percutiens Angelus pertranseat.

Sed meminerimus, Christum tam citò passum, ut & ipsi patiamur. Vide, inquit Bernard. quantum ad suscipiendos dolores festinavit, quantum promptè Sanguinem effundere: circumcisus pro nobis die

Nativitatis suæ octavo Christo octavam diem à nativitate sua vix expectat, ut suum tibi impendere sanguinem incipiat: tu post, non dico octo dies, sed nec post octoginta annos solam non rependens voluntatem! Sic tenellus & lactens passus est: nos grandævi, & rusticales nihil patiemur? *Christus passus est pro nobis, ait Petrus, nobis relinquens exemplum, ut sequamur vestigia ejus: ac ne fatigemur, ne terreamur, parvulus factus est, non gigas, pederentim ambulans cum Ephraim, ut nunc quisque illud dicere possit: Vestigia ejus secutus est pes meus. Et illud: Osee 11. ex Custodiam legem tuam semper, vel custodiam legem tuam ad vestigium. Et exurge, Domine Job. 23. Deus meus, in præcepto, quod mandastis, hoc Psal. 118. est, juxta August. Veni, Domine, carnem assume. & operare tu, quod nobis operari jubes. Et Synagoga populorum circumdabit te; & tunc cuncti populi tibi adherent, & tunc omnes imitabuntur. Idè adolescentula dilexerunt te. Chald. Et idè dilexerunt justi ambulare post viam bonitatis tuæ. Curremus in odorem unguentorum tuorum. Viam mandatorum cucurri. cum dilatasti cor meum, vel cum dilatationem fecisti mihi.*

O ingens, ð verè ingens beneficium! *Quondam Deus Abraham vocavit: Egredere de terra tua, & c. & veni in terram, quam monstravero tibi. Egredere id prompto animo Abraham, & factò, ut ait Ambrosius, prævenit dicta sapientum, sequitur est Deum. Sed norandum, quod in egressione hujus relatione inquit Paulus: Et exiit nesciens quid iret Mysticè præcedentem Deum hominè non habebat. Sic infra: Ambula coram me. Nondum post me, quod postea dictum est: Sequere me. Venite post me, & c.*

Hunc eundem præcedentem ut Moyses peroprabat! *Præcipis, ut educam populum istum, & non indicas mihi, quem missurus sis mecum. Si intruisti gratiam in conspectu tuo, ostende faciem tuam. Hago Vid. id est, præsentiam tuam. Hebr. Viam tuam, illam nimirum: Ego sum via, si non tu ipse præcedas: ne educas nos de loco isto Eugub. ex Heb. Nisi præsentia tua, vel vultus tui veniant, ne educas nos de loco isto. Cur vultus in numero multitudinis: quia hunc Deum & hominem, hoc est, ut scholæ verbis utamur, unam Christi personam duabus.*

In quibus in naturis subsistentem optabat.

Onos felices, qui in hoc mundi deserto jam præcedentē habuimus! Venite (nunc) & ascendamus ad montem Domini, & ad domum Dei Iacob, & docebit nos vias suas, & ambulabimus in semitis ejus. En ascendit, iter pandens ante eos, vel qui dividit ante eos quasi diceret, montes complanat, redditque præva in directa, & aspera in vias planas. Quisque sequi potest, puer, juvenis, senex, ut Petrus, & Andreas ferè senes, Johannes præpiti & decem annorum, & Infantes lactentes secuti sunt Agnum, quocumque ivit. Gaudent in calis anima Sanctorum, qui Christi vestigia sunt secuti, & quia pro ejus amore sanguinem suum fuderunt, idè cum Christo exultant sine fine.

Eia, Christi vestigia sequamur: nemo enim melius ambulat, quam qui ejus vestigia terit. Aliena vestigia recalcantem posse benè discurrere, non fatebor, inquit ille, sed ut supra, cum de D. Francisco loqueremur, jam diximus, de imitatione oratoria, non de Christi imitatione loquebatur. Is benè, quin optimè discurrit, qui Christi vestigia pro suo posse recalcat.

De Sanctissimo Eucharistia Sacramento.

PUNCTUM CLI.

Sed jam tempus est, ut ad excellentissimum illud instituti Sacramenti beneficium veniamus.

Ecce Deus noster ignis consumens est. Ignis in altari meo semper ardebit. Et in manu ejus calculus, quem forcipe tulerat de altari. Ut ignis illuminat, & inflammat, sic divinum hoc Sacramentum id præcipuè habet proprium, ut intellectum illuminet, ac effectum inflammet.

In libris Regum, & in Cant. Cantico-rum mirabile illud opus describitur, quod sibi fecit Rex Salomon: in quo eum singula nemo non miretur, illud præsertim suspiciunt omnes, quòd interiorem ejus

partem amore, & charitate constravit, ubi veluti pro stemmate, aut simbolo amoris carbonem ignitum fuisse volunt, qui ex Hebr. transtulerunt: Et in medio ejus carbo ignitus. Ferculum hoc, aut sella gestatoria, sive thronus, juxta Ambros. Bed. & Bern. divinum est Sacramentum. Nam, media charitate constravit. Alij: Medium ejus combustum, & ardens charitate; vel, Medium ejus tenet incensus charitate propter filias Jerusalem, sive, à filiabus Jerusalem. Hoc est: Semetipsum Deus, qui charitas est, in eo posuit, quòd totus erga animas ardeat charitate, quòdquè ad sui amorem eas hoc pacto velit allicere, ac inflammare. Nec id solum, verum ut sapientissimus Salomon, plusquam Salomon hic, in hoc non mundi negotia, ut ait Philo, sed cælestis regni firmat documenta. Et favet Rupertus, qui per hoc ferculum sacras Scripturas intelligit, quò utrumque effectum luminis, & caloris intelligas.

Vidit Propheta fluvium igneum, rapidumque egredientem à facie Dei. Quid hic aliud, quam divinum hoc Sacramentum, quod flumen est sapientiæ, ignis amoris, quod corda rapit, dum ab illo amoris incendio egreditur?

In Exodo: Totus mons Sinai fumigabat, quòd descenderet Dominus super eum in igne, & ascenderet fumus ex eo, quasi de fornace. Stetitque populus de longè Moyses autem accessit ad caliginem, in qua erat Deus.

Quid est aliud altare hoc nostrum, quam flammæ mons, in quem Deus ipse descendit, & ad quem per caliginem sacramentalium accidentium Dei familiaris ascendit, ut calorem concipiat, ut lumen acquirat?

Verè Carbores succensi sunt ab eo, inclinat vit calos, & descendit, & caligo sub pedibus ejus, & ascendit super Cherubim; ut amorem scilicet, ac scientiæ plenitudinem ferat.

Sed sigillatim effectum unum post alterum videamus. Duo ligna inter cætera, plantavit Deus in Paradiso voluptatis, alterum verò scientiæ boni, & mali. Exitium hominis notum est, & quàm merito fuerit utroque privatus,

000 2 mor-

Isa. 2.

Mich. 2. D. Hier.

Christum nunc sequi omnes possunt.

Est ferculum Salomonicum.

Hebr.

Ambros. Beda.

Bernard. Alij.

Sept.

Philo Carpathius. Rupert.

Dan. 7. Et fluvius igneus.

Exod. 9. & 20.

Psal. 17.

Gen. 3.